

Харченко І. І., доктор педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри державно-правових
дисциплін та українознавства
Сумського національного аграрного університету
м. Суми, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Швидкий розвиток сучасного суспільства, цифрових технологій та інноваційних засобів навчання вимагають від майбутніх фахівців нових професійних знань та вмінь, перегляду підходів щодо формування їх професійної компетентності. Активне використання цифрових технологій в освіті сприяє ефективності освітнього процесу на всіх його рівнях і формуванню професійних компетентностей майбутніх фахівців. Формування компетентностей нерозривно пов'язане з інформатизацією освіти. Інформатизація освіти є одним із основних напрямів реформування навчальних закладів, зумовленим потребами сучасного суспільства, у якому головним є індивідуальний розвиток особистості.

Особливого значення в системі вищої професійної освіти набуває питання забезпечення освітнього процесу відповідними інформаційними засобами, методами і навчальними програмами, щоб освітній заклад, викладач і система підвищення кваліфікації викладачів відповідала сучасним глобальним і національним викликам і надавала сучасну підтримку в сфері цифрових технологій, розвивала і формувала цифрові компетентності.

Сьогодні цифрові технології стають необхідною складовою всіх сфер життєзабезпечення людини, розвиток цифрового середовища і глобальної мережі охоплює практично всі сфери життя. Можна з упевненістю сказати, що у зв'язку з цим процесом майбутні фахівці різних галузей потребують серйозної цифрової підготовки.

Тому в умовах цифровізації важливим є формування, підтримання і розвиток навичок працівників, актуальних для цифрового суспільства. По перше,

це сприяє досягненню необхідного рівня конкурентоспроможності персоналу на ринку праці, більш ефективної його адаптації в нових умовах. По-друге, володіння подібними навичками забезпечить використання працівниками нових цифрових можливостей, а значить, сприятиме зростанню ефективності персоналу і підприємств, розвитку суспільства і економіки в цілому.

У сучасних умовах переходу до цифрової економіки, до цифрового суспільства можна з упевненістю сказати, що цифровізація міцно впроваджується в освітній процес. В освіті цифровізація спрямована на забезпечення безперервності процесу навчання, *life-long-learning* – навчання протягом життя, а також сприяє його індивідуалізації на основі *advanced learning technologies* – технологій просунутого навчання. Термін «цифровізація» (від англ. «Digital») щодо системи освіти можна розуміти як комплексну методологію перетворень в освітньому процесі, спрямовану на удосконалення гнучкості, пристосованості до реалій та викликів сучасного суспільства, і сприяє формуванню конкурентоспроможних професіоналів, адаптованих до «цифрового світу» [1; 3].

Останнім часом найпоширенішими можна вважати хмарні технології, які дозволяють зберігати величезну кількість інформації і мають зручний мережевий доступ до інформаційних ресурсів. Також слід окремо відзначити, такі освітні технології, що набули широкого поширення, як онлайн-курси, що надаються багатьма ЗВО. Такі дистанційні курси допомагають студентам навчатися в будь-якій зручній для них формі, у зручний для них час і є засобом отримання якісного навчання, потрібної і цікавої для конкретного студента тематики за обраним напрямом підготовки.

В освітній діяльності важливу дидактичну мету має технологія «гейміфікації» – навчання в грі. У ній застосовуються технології, які використовуються в знайомих нам відеоіграх. Одним з варіантів гейміфікації є веб-квести. Ця технологія дозволяє використовувати і інтегрувати ресурси Інтернет і нові технології в освітній процес і ефективно формувати з їх допомогою загальну і професійну компетентності, також така технологія

дозволяє організувати науково-дослідницьку і проєктну діяльність студентів. Використання технології гейміфікації дозволяє оволодівати новими знаннями і компетентністю в захоплюючій, творчій, активній формі.

Цифровізація освіти не тільки змінює зміст дисциплін, що викладаються, а й подачу інформації, це не тільки презентації або відео, це вже прямі підключення до інформаційних мереж, баз даних, формами. Коли проводяться практичні заняття, можливе використання соціальних мереж, що і довела практика дистанційного навчання останніх днів. У цифровому світі педагоги повинні вміти аналізувати, застосовувати різні інформаційні ресурси, розробляти дистанційні курси і створювати ефективні освітні середовища, в тому числі інтернет-месенджери. Актуальними в навчанні стають електронні видання, оскільки багато видавництв, що спеціалізуються на виданні навчальної та методичної літератури, переходять на електронні версії підручників, що дуже зручно, наприклад, в дистанційному навчанні.

Розширення прав, можливостей і самостійності студентів в освітньому процесі передбачає використання викладачами цифрових технологій для побудови індивідуальної траєкторії навчання студентів, а також усунення диференціації в доступі студентів до відповідних технічних пристроїв. У перспективі слід враховувати, що освіта стає безперервним процесом і для досягнення її конкурентоспроможності потрібно формувати і розвивати цифрові навички. Отже, можна зробити висновок, що у вітчизняному освітньому просторі вже вбачаємо не спонтанну появу, а цілеспрямоване поширення цифрових технологій для підготовки майбутніх фахівців. Цифрові технології є невід'ємною частиною сучасної освіти у світі.

Література

1. Коровайченко Ю.М. Дистанційне навчання – це сучасно. Освіта України. 2013. № 24. С.6–8.
2. Семеріков С., Теплицький І., Шокалюк С. Мобільне навчання: історія, теорія, методика. Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. 2008. № 6. С.72–82.